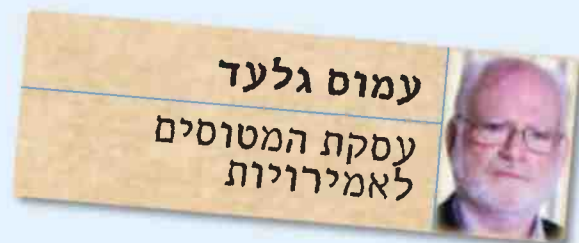

21.32x22.22	1	עמוד 23	ידיעות אחרונות - כותרת	20/08/2020	74157612-3
עד - ראש המכון למדיניות ואסטרטגיה בהבינתחומי הרצלי - 84260					

דעות אחרונות

תחייבה, וממשיכה להתחייב, לשמור על יתרונה הצבאי האיכותי של ישראל. התחייבות זאת אף מעוגנת עמוק בחוק האמריקאי. המשמעות המעשית לכך היא שארצות-הברית נמנעת, כמדיניות שלה היא מחויבת על פי חוק, מלמכור מערכות נשק מתקדמות ומתוחכמות למדינות ערב, גם אלו מביניהן אשר קשורות עם ישראל ביחסי שלום.

דוגמא מוחשית לכך הם מטוסי ה-F-35 שחיל האוויר הצטייד בהם בשנים האחרונות. מדובר בעצם במערכות לחימה רבי-ממדיות ומתוחכמות שמעניקות לישראל עליונות מוחצת, לצד מרכיבי עוצמה אחרים. לכן, נקבע על ידי ארצות-הברית, גם בפומבי, שאין כוונתה למכור מטוסים אלה למדינות ערב למרות הפיתוי הכלכלי לעשות כן (מדובר במטוסי סים מאוד יקרים). בעולם המודיעין מוכרים שני אדנים: הכוונות של הצד השני והיכולות שלו. כוונות הינן נזילות וחשופות לשינויים מהירים; יכו' לות מאיימות נכנות בתהליך איטי, אך עלולות להפוך לאיום כבר בהינתן שינוי בהן. לדוגמא, טורקיה הייתה מדינה אחת של ישראל, והיום יריבה אסטרטגית. איראן הייתה ידירת נפש של ישראל, והיום אויב מר ומסוכן. במצרים השתלטו האחים המוסלמים במפתיע על השלטון, וכמעט יצרו גוש עוין עם טורקיה נגד ישראל. למרבה המזל הנשיא א'סיסי הציל את ישראל מאיום אסטרטגי רחב ומשמעותי.

היתרון הצבאי האיכותי כערך עליון

הסכם הנורמליזציה הצפוי להיחתם בין ישראל לבין איחוד אמירויות המפרץ הוא הישג היסטורי, אסטרטגי ואפילו דרמטי. מערכת מסועפת של יחסים מתחת לשולחן תהפוך לנישואים גלויים: איחוד האמירויות היא מדינה איכותית במגוון רחב של תחומים, ושתי המדינות צפויות לה- פיק תועלת רבה מכינון היחסים ביניהן.

לאבורדאבי, מנהיגת איחוד האמירויות, יש תפיסה ביטחונית מאוד מרשימה שעל בסיסה הקימה צבא וחיל אוויר חזקים. אלה הוכיחו את עצמם במגוון מבצעים צבאיים, כולל באזורים מרוחקים מנסיכויות המפרץ. איחוד האמירויות הצטיידה במערכות נשק ומטוסים מהמתקדמות בעור- לם, בראש ובראשונה מתוצרת ארצות-הברית, ואלה מופעלות בהצלחה ברדיוס פעולה רחב מאוד.

ישראל ומדינות ערב, כולל איחוד האמירויות, חולקות ראייה משותפת כלפי איראן כאויב אסטרטגי ואף קיומי. מצד אחד, איראן מפיקה יתרונות כלכליים בקשריה הכלכליים עם איחוד האמירויות, אך מנגד אין זה סוד שאיראן הייתה שמחה להשתלט על מדינות ערב לאורך המפרץ הפרסי, לולא חששה ממגוון סיבות. ישראל, כנדבך מרכזי בתפיסת הביטחון הלאומי שלה, חייבת להשקיע מאמץ עילאי בפיתוח ובהעמקת קשריה הביטחוניים והאחרים עם מדינות ערב. הצ- לחת ישראל בתחום זה ראוייה לציון ומסייעת גם ליכולתה להתמקד בטיפול באיום האיראני.

דא עקא, ישראל נהנית מיציבות ביטחונית חסרת תקדים הנשענת על עוצמתו של צה"ל ודימוי עוצמתה הביטחונית הכוללת. מדינות ערב, אחרי שניסו ונכשלו במלחמות אף להשמיד את ישראל, הגיעו למסקנה שאין אפשרות כזאת ושעדיף לשתף איתה פעולה במגוון תחומים, וכ- ראשם הביטחוני-צבאי-מדיני. אולם, אל לה לישראל לשכוח ולו לרגע קט שהתערעורת העוצמה שלה עלולה לשמוט את הקרקע בטווח הארוך מתחת לרגליה, ולכן נוצר חיבור מעניין וחשוב עם ארצות-הברית - שה-

בשיחות שהיו לי עם עמיתיי הערבים נשאלתי לא פעם מדוע ישראל מתנגדת לשוויון עוצמה בינה לבין מדינות ערב. התשובה הייתה תמיד אחת: ככל שנשמור על יתרונו האיכותי, כך יעמיקו היציבות והחוסן של השלום בינינו

בשיחות שהיו לי עם עמיתיי הערבים, שאותם אני מכבד מאוד, נשאל- תי לא פעם מדוע ישראל מתנגדת לשוויון עוצמה בינה לבין מדינות ערב, ומדוע היא מקפידה על היתרון האיכותי. התשובה הייתה תמיד אחת: ככל שנשמור על יתרונו האיכותי, כך יעמיקו היציבות והחוסן של השלום בי- נינו. לצערי, זו מהות המזרח התיכון.

המטר המרכזי העולה מהאמור לעיל הוא שישראל חייבת למנוע מכו- רה של מטוסי F-35 למדינה כלשהי במזרח התיכון ולשמור את העוצמה הזאת ודומות לה לעצמה. זה המתכון לשמירת השלום והיציבות לאורך זמן במזרח התיכון. ■

אלוף (מיל') עמוס גלעד הוא ראש המכון למדיניות ואסטרטגיה (IPS), המרכז הבינתחומי הרצליה